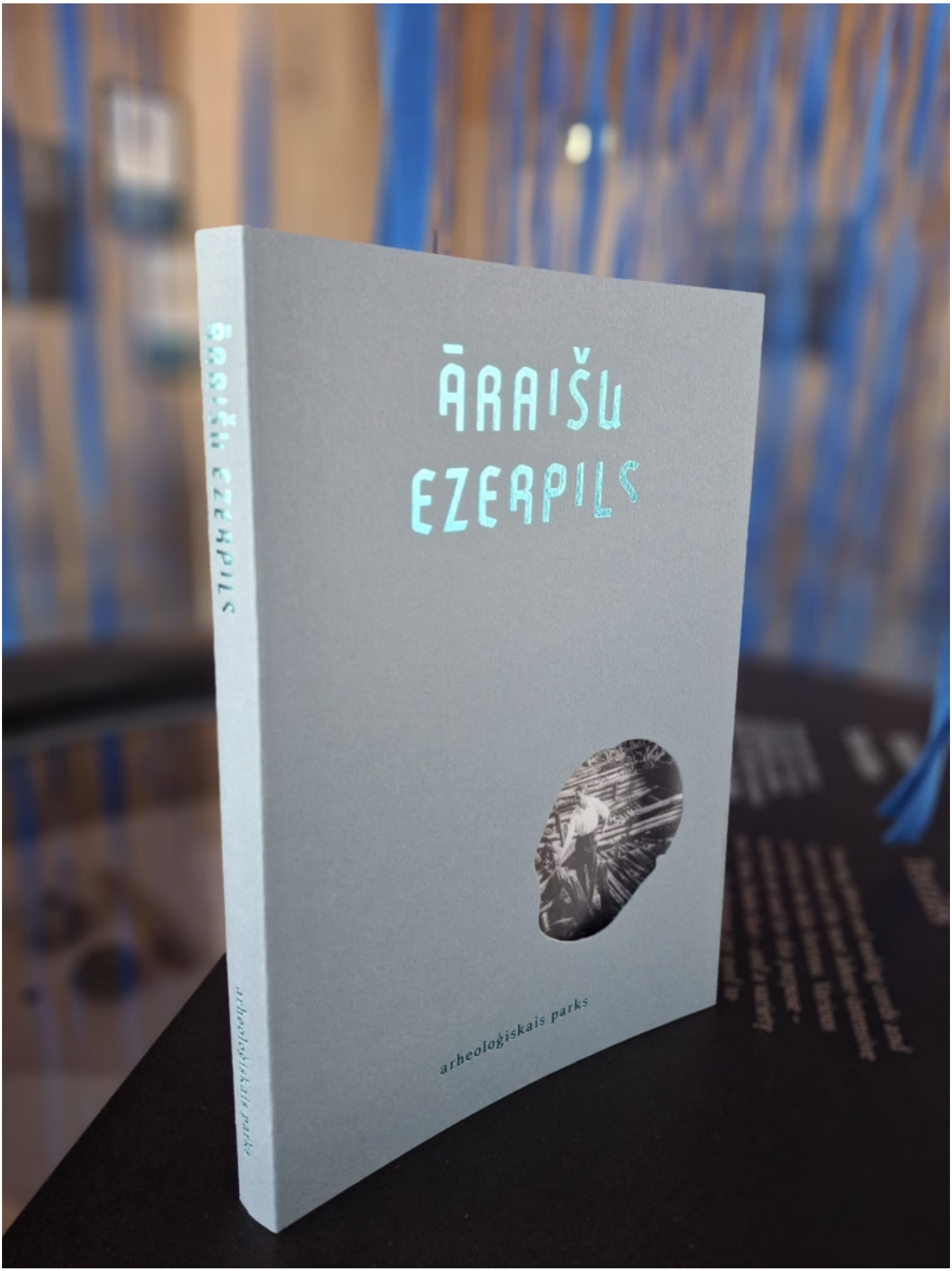
Iznācis katalogs "Augšām celt ezerpili"

Februāra nogalē Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka apmeklētāju centrā sirsnīgā

pasākumā notika kataloga “Augšām celt ezerpili” atvēršana. Izdevums tapis, godinot arheologa, Āraišu ezerpils pētnieka un rekonstruktora Jāņa Apala 95. dzimšanas dienu, kas tika svinēta 2025. gadā.

Kataloga nosaukums iedvesmots no Jāņa Apala paša formulētā mūža mērķa: “Manā mūžā ir bijis tikai viens sapnis – augšām celt Āraišu ezerpili.” Šis izdevums ir ne vien cieņas apliecinājums izcilai personībai, bet arī nozīmīgs ieguldījums Latvijas arheoloģiskā mantojuma dokumentēšanā un popularizēšanā.

Katalogs veidots kā apjomīgs un vizuāli bagātīgs izdevums, kas balstīts uz Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka iekštelpu ekspozīciju, atklātu 2020. gadā. Tajā saglabāta ekspozīcijas tematiskā struktūra un scenogrāfija sadaļās “Pasaulē”, “Tepat”, “Zem ūdens”, “Tolaik” un “Mūsdienās”, ļaujot lasītājam soli pa solim iepazīt ezerpils fenomenu gan plašākā Eiropas kontekstā, gan Latvijas kultūrtelpā.

Atsevišķa kataloga sadaļa veltīta Jāņa Apala personībai un viņa mūža darbam, izgaismojot neatlaidību un drosmi īstenot ideju par ezerpils rekonstrukciju laikā, kad šāds risinājums bija novatorisks un pretrunīgi vērtēts. Izdevumā akcentētas arī ezeru teikas, kas kalpojušas par iedvesmas avotu J. Apala ezermītņu meklējumiem un sasaista zinātnisko pētniecību ar nemateriālo kultūras mantojumu.

Kataloga dizaina koncepcijas autori ir uzņēmums “H2E”, druka – “Jelgavas tipogrāfija”. Balstoties uz apmeklētāju centra ekspozīcijas tekstiem un materiāliem, katalogu sastādīja Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka muzejpedagoģe Dārta Dzenīte. Katalogs izdots latviešu un angļu valodā.

“Katalogs “Augšām celt ezerpili” ir nozīmīgs kā zinātniski populārs izziņas avots, kas vienkopus apkopo arheoloģiskos datus, vizuālos materiālus un interpretācijas, padarot tos pieejamus gan pētniekiem, gan plašākai sabiedrībai. Tas kalpos kā paliekoša liecība par Āraišu ezerpils izpēti un rekonstrukciju, kā arī kā izglītojošs resurss nākamajām paaudzēm.

Vienlaikus izdevums ir pateicības apliecinājums Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka ekspozīcijas veidotājiem, māksliniekiem un sadarbības partneriem, kuru kopdarbs ļāvis ezerpils un Jāņa Apala stāstam atdzimt mūsdienu kultūrtelpā,” saka Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka vadītāja Eva Koljera.